

PARLAMENT DE CATALUNYA

Presidència
de l'honorable Sr. Joan Casanovas

DIARI DE SESSIONS

Sessió del dia 6 de març del 1934

SUMARI

Sobre la sessió a dos quarts de sis i tres minuts de la tarda, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Lectura i aprovació de l'acta de la sessió anterior.

Ordre del dia:

Precs dels senyors Casademunt, Dot, Blasi i Sallés al senyor Conseller de Treball i Obres Públiques, per tal que s'aconsegueixi una major seguretat en els passos a nivell.

Prec del senyor Simó i Bofarull al senyor Conseller de Finances, sobre la pròrroga del comès de la Comissió d'estudi de Finances municipals.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió especial sobre el projecte de Llei de contractes de conreu.

Es aprovat l'art. 24 bis, que restà pendent de votació en la darrera sessió.

Capítol VII. Art. 60. — El senyor Ruiz i Ponseti formula unes observacions respecte de la conveniència de simplificar aquest article.

Resposta del senyor Cerezo, de la Comissió.

Rectifiquen els senyors Ruiz i Ponseti i Cerezo, i s'aprova l'article.

Articles 61 i 62. — Són aprovats sense discussió.

Article 63. — A petició de la Comissió, és suprimit aquest article.

Article 64. — El senyor Ruiz i Ponseti en demana la supressió.

Intervenció del senyor Conseller de Justícia i Dret.

Rectifica el senyor Ruiz i Ponseti.

S'aprova l'article.

A prec de la Comissió, se suspèn el debat.

Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió d'Economia sobre el projecte de Llei de cooperatives.

Es aprovat l'art. 2.º, que restava pendent, en la seva redacció definitiva.

Se suspèn el debat.

Votació definitiva del projecte de Llei donant validesa als acords de destitució de funcionaris adoptats pels Ajuntaments elegits el 12 d'abril del 1931.

Abans de procedir-se a la votació, és aprovada una esmena, amb caràcter d'article addicional, signada pels senyors Armendarès, Cunillera, Torres, Companys (J.) i Fàbrega.

En votació nominal, per 56 vots favorables i cap en contra, reunint el quòrum reglamentari, és aprovat definitivament el projecte de Llei.

Es reprèn la discussió del dictamen sobre el projecte de Llei de cooperatives.

La Comissió declara mantenir l'art. 13, que també restava pendent, en la seva mateixa redacció.

Intervencions dels senyors Casademunt i Ruiz i Ponseti.

Resposta del senyor Soler i Bru.

Rectificacions dels senyors Ruiz i Ponseti i Soler i Bru.

Se suspèn el debat.

Lectura d'un projecte de Llei relatiu a la creació d'uns Jurats d'exaccions locals. — Passa a la Comissió corresponent.

Lectura d'un projecte de Llei contenint normes per tal que els Ajuntaments puguin confeccionar un nou Pressupost. — Passa a la Comissió.

Lectura d'un projecte de Llei facultant als Ajuntaments dels Municipis de més de 20,000 habitants per a establir determinats arbitris sobre solars. — Passa a la Comissió.

Nova represa de la discussió del dictamen sobre cooperatives.

El senyor Ruiz i Ponseti fa unes manifestacions a l'art. 13.

Li contesta el senyor Soler i Bru, i s'aprova l'article.

El senyor Soler i Bru manifesta que s'addiciona a la Llei un art. 19 bis, acceptant una esmena dels senyors Ruiz i Ponseti, Gerhard, Fronjosà i Lloret.

El senyor Ruiz i Ponseti exposa les seves discrepàncies amb la redacció que la Comissió dona a l'article.

Resposta del senyor Soler i Bru.

S'aprova l'article en la seva redacció definitiva.

La Comissió proposa un article addicional, amb el número 59, que és aprovat sense discussió.

La Llei resta pendent de redacció i votació definitives.

Lectura del dictamen de la Comissió de Pressupostos sobre el projecte de Llei prorrogant per al segon trimestre del 1934 el Pressupost de la Generalitat del 1933.

El senyor Soler i Bru fa unes manifestacions referents al projecte de Llei de cooperatives discutit. Per haver de reunir-se la Cambra en Comissions, se suspèn la sessió per menys de mitja hora.

En reprendre's la sessió, es dona lectura a un projecte de Llei de conservació del patrimoni històric, artístic i científic de Catalunya. — Passa a la Comissió.

Ordre del dia per a la sessió de dimecres.

S'aixeca la sessió a dos quarts de vuit i un minut de la vetlla.

S'obre la sessió a dos quarts de sis i tres minuts de la tarda, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Al banc del Govern hi ha l'honorable senyor Conseller de Cultura.

Es llegeix i aprovada l'acta de la sessió anterior.

(Entra l'honorable senyor Conseller de Justícia i Dret.)

ORDRE DEL DIA

Precs i preguntes

Per a una major seguretat en els passos a nivell

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Casademunt.

El Sr. CASADEMUNT: Senyors Diputats: En la sessió del dia 22 de febrer jo feia un prec al senyor Conseller de Treball referent als passos a nivell. El senyor Mora es referia als passos a nivell de Sabadell, dient que se substituïen els guardes posant-hi en lloc d'obers obreres. Jo deia que el cas era pitjor en un dels passos a nivell més concorreguts de les nostres comarques gironines, en el qual, no sols no havien

canviat l'obrer per l'obrer, sinó que havien deixat el pas sense guarda; i deia jo que aquell pas era perillós i que no podia deixar-se d'aquella manera.

El trist del cas no és solament el perill, sinó la forma i el perquè la Companyia del Nord va canviant els guardes d'aquests passos a nivell o va suprimint-los. La Companyia del Nord s'escusa en unes economies que necessita fer perquè diu que els ingressos són relativament petits i que la Companyia del Nord no està en condicions econòmiques per a mantenir la guarda d'aquests passos a nivell. I en l'hora precisament en què s'agreuja més el problema dels parats a Catalunya i a Espanya, és quan la Companyia del Nord, per una senzilla excusa, per un senzill motiu d'economia, va suprimint uns humils obrers que són els guardes dels passos a nivell i posa en aquests llocs perillosos obreres, no perquè el canvi pugui produir un millor avantatge, sinó perquè el canvi produeix, senzillament, una rebaixa de jornals. A l'obrer vindrien obligats a donar-li un jornal més gros; a l'obrer, en canvi, amb poca cosa la paguen. I mentre aquesta Companyia vol fer economies amb la supressió de jornals de 5 pessetes — el jornal de guarda és, precisament, el mateix jornal del peonatge de la Companyia, i tots aquests obrers els té en concepte d'eventuals, absolutament tots —, jornals que avui,

més que jornals per a viure, són jornals de fam, mentre vol fer economies amb això, dic, estableix grans direccions generals, subdireccions, inspectors i altres càrrecs el sou dels quals no són pas jornals de fam o de misèria, sinó que són sous que absorbeixen totes les economies que podria portar la supressió dels guardes als passos a nivell.

La supressió dels guardes als passos a nivell, com jo preveia el dia 22 en aquesta Cambra, produeix els estralls que acabem de veure i dels quals la premsa ja se n'ha fet ressò, veient-se obligats els Ajuntaments propers a aquell pas a nivell a demanar a la Direcció de camins ferrats del Nord que hi possi un guarda com correspon i és necessari.

A la carretera de Ripoll a Olot, carretera molt concorreguda, per la qual hi passen autoòmnibus de servei de viatgers, i que a l'estiu és camí obligat pels turistes que pugen a les muntanyes pirenenques i pels que viuen a Camprodon, per la gent que ve de Girona i va cap a Ribes i a Núria, pels que van a Puigcerdà, pels que cerquen la carretera general de Barcelona a Puigcerdà i França, hi ha un pas a nivell absolutament abandonat, amb la circumstància que si es va de Sant Joan cap a Camprodon no es poden veure de cap manera els trens que venen, ja que el marge ho tapa completament, i quan el blat de moro i els blats són alts també priven la vista dels trens des de l'altra cantó. Jo deia que aquest pas era perillosíssim i poden ocórrer desgràcies. Efectivament, divendres passat, en aquest pas a nivell, uns ciutadans d'Olot no pogueren veure el tren, el qual va agafar llur cotxe; aquests ciutadans olotins, que eren dos, moriren. ¿Es just que per una excusa d'economies, que no són tals, ja que la companyia suprimeix jornals de cinc pessetes per tal de crear sous de vint-i-cinc mil, posi la vida dels ciutadans en perill? ¿Es lícit i humà que la vida dels ciutadans estigui en perill continu d'accidents en aquesta carretera? ¿No seria necessari que el senyor Conseller de Treball de la Generalitat es dirigís a la direcció de la companyia de Ferrocarrils del Nord, demanant que aquests passos a nivell fossin servits per obrers o fossin cuidats i guardats com és degut? Es per això que repeteixo el prec de l'altra dia i prego al senyor Conseller de Treball que en el seu dia i quan pugui ens dongui compte de quines són les gestions que ha fet prop de la direcció general de la Companyia de Ferrocarrils del Nord. Demano a la Mesa, doncs, que es serveixi trametre aquest prec al senyor Conseller de Treball.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Dot.

El Sr. DOT: Simplement, senyors Diputats, havia demanat la paraula per a tractar el mateix cas que l'amic i company senyor Casademunt, tota vegada que les dues víctimes d'aquest fet, que ja haurien d'haver preocupat a la Companyia amb una solució que encara no ha trobat, són olotins. Faig constar el meu sentiment per aquesta desgràcia i m'adhereixo al prec del senyor Casademunt. Jo confio en què el senyor Conseller de Treball i Obres Públiques i el Govern posaran el màxim interès per tal de veure si d'una vegada es pot solucionar aquest greu conflicte.

El Sr. PRESIDENT: La Mesa trametrà els

prec dels senyors Dot i Casademunt al senyor Conseller de Treball.

El Sr. BLASI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Blasi.

El Sr. BLASI: Aprofitant el prec que ha fet l'amic senyor Casademunt, jo voldria fer notar a la Cambra, i especialment al Conseller de Treball, que la companyia de Ferrocarrils del Nord, no solament ha deixat desemparats els passos de nivell en carreteres, sinó dins mateix d'un poble, Urtg, en el qual un pas a nivell creua un carrer transversal, de tal manera que les cases impideixen veure si ve o no cap tren. En diferents ocasions, ha estat a punt de passar-hi desgràcies, i els veïns d'aquest poble s'han dirigit als Diputats de Girona demanant que s'hi posi remei. En fer una indicació al senyor Conseller de Treball respecte el cas de Urtg, he d'advertir el temor de què hi pugui passar una desgràcia si no es posa el guarda que és necessari, i que abans hi havia, en aquest pas a nivell.

El Sr. PRESIDENT: La Mesa trametrà el prec al senyor Conseller de Treball.

El Sr. SALLÉS: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Sallés.

El Sr. SALLÉS: Després d'adherir-me als prec anteriorment fets en la sessió d'avui, demano que també es trameti al senyor Conseller de Treball i Obres Públiques, perquè procuri posar-hi remei, al meu prec, referent al cas de Sant Vicenç de Castellet. A Sant Vicenç de Castellet ha estat suprimit el guarda d'un pas a nivell situat al pas de l'església, mig partint el poble, i que, a més, es troba entre agulles.

El Sr. PRESIDENT: La Mesa trametrà el prec del senyor Sallés.

Sobre la pròrroga del comès de la Comissió d'Estudi de Finances Municipals

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Simó i Bofarull.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: Prego a la Mesa que se serveixi trametre al senyor Conseller de Finances el següent prec, ben intencionat com tots els nostres. A la Comissió corresponent ens sembla que hi ha un Projecte de Llei donant una pròrroga més a una comissió, junta, consell, assessor — la denominació exacta no la recordo en aquest moment —, però el Conseller del ram sabrà a què em refereixo, encarregada de fer un avantprojecte, suposo que serà una Llei a part de finances municipals...

El Sr. PRESIDENT: La Comissió d'Estudi de Finances Municipals.

El Sr. SIMÓ I BOFARULL: ...Novament agraït. Nosaltres sempre varem ésser contraris, en principi, tant de què es desglossés de la Llei Municipal que estem ara estudiant, discutint i aprovant la part de finances, com de què es nomenés aquesta Comissió. Però nosaltres, per tal de tenir elements de judici per a veure si aquesta pròrroga procedeix, cosa que si no creiem ens hauríem de trobar en el sensible cas de formular-hi objeccions, ens interessa que pel Departament de Finances vingui una certificació en re-

lació de totes les sessions que ha celebrat aquesta Comissió i dels treballs o acords que hagi fet. En síntesi: nosaltres ja estem persuadits que s'ha reunit moltes vegades, que ha treballat molt, però per a poder concedir a consciència aquesta prorroga, voldríem que vingués aquí el que hem demanat i que creiem que és perfectament factible, i, a més, una nota sucinta de com pensa distribuir-se el crèdit que es demana de 10,000 pessetes. Quasi que estava per afegir-hi que junt amb això vingués també una relació nominal de les persones que formen aquesta Comissió, si bé en el Decret corresponent ja hi consten, i dels càrrecs oficials que tinguin aquests senyors.

Expresso per endavant el meu agraïment a la Mesa pel trasllat del meu prec al senyor Conseller de Finances.

El Sr. PRESIDENT: La Mesa trametrà el prec del senyor Simó i Bofarull al senyor Conseller de Finances.

Continuació de la discussió del Dictamen de la Comissió Especial, sobre el Projecte de Llei de Contractes de Conreu

El Sr. PRESIDENT: Havia quedat pendent de votació l'art. 24 bis. ¿Algun senyor Diputat té res a objectar-hi? ¿S'aprova, doncs, l'article, d'acord amb les manifestacions fetes pel senyor Cerezo en la sessió darrera? (*Assentiment.*) Resta aprovat.

Capítol VII. Article 60. (No hi ha cap vot particular ni cap esmena. El senyor Secretari donarà lectura al text de l'article.)

(*El senyor Secretari en dona lectura.*)

El Sr. PRESIDENT: ¿Hi ha algun senyor Diputat que vulgui fer alguna manifestació respecte d'aquest article?

El Sr. RUIZ I PONSETI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Senyors Diputats: Em permetré suggerir a la Comissió la conveniència de simplificar aquest art. 60, cosa que no vaig poder fer dintre de la Comissió, perquè, perteneixent a diferents Comissions de la mateixa Cambra, es reunia en una hora en què estava reunida una altra.

Em sembla que el bon principi que sentem en el primer paràgraf d'aquest article, que és un principi just, l'aiguallim de tal manera amb aquest «excepte en els casos següents», que gairebé matem la justícia del principi inicial. Aquest «excepte», pot considerar-se més o menys justificat en els casos primer i segon. Es a dir, aquí on diu: «Primer. — Quan l'alienació sigui feta a favor del propietari d'una part indivisa.» No és que sigui necessària aquesta excepció; crec que perfectament pot entrar el conreador com un de tants co-propietaris, i llavors no hi hauria absolutament cap inconvenient, però és gairebé una consuetud fer aquesta excepció i no tindríem inconvenient en acceptar-la. El segon cas, diu: «En cas d'alienació a favor d'un fill adoptiu de dret del propietari o dels descendents d'aquest, sempre que l'adoptat visqui en companyia de l'adoptant.» D'acord, perquè realment es tracta de casos excepcionals.

Ara ve el tercer: «Quan la terra hagi estat aportada en dot inestimat.» Com que aquest tercer

podria donar lloc a una burla sistemàtica d'aquest article 60 de la Llei, creiem que hauria d'ésser suprimida radicalment aquesta excepció.

El quart cas diu: «Quan l'alienació no ha estat feta a títol oneros.» Això crec que s'hauria de suprimir, perquè en general tots els traspassos són fets a títol oneros; quan no ho son, en general seran també per a burlar l'esperit de l'art. 60, i és que la part d'onerositat circularà soterràniament. Per això jo crec que també s'hauria de suprimir aquesta excepció.

En quant al cinquè cas, que és tan llarg, la seva mateixa llargària ja dona idea de la seva complicació i de la necessitat de suprimir aquesta excepció de la Llei.

El sisè, diu: «En els casos d'expropiació forçosa per causa d'utilitat pública.» Aquest és el més just de tots i crec jo hauria de passar al número tercer, després d'haver suprimit radicalment el tercer, quart i cinquè cas d'aquestes excepcions.

El Sr. CEREZO: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. CEREZO: La Comissió entén que ha de mantenir el redactat de l'article, tal com està, perquè al conreador li donem ja el dret d'adquisició, i no crec que dels fets que ha citat el senyor Ruiz i Ponseti i que consten en l'article, es desvirtui cap dels drets que té adquirits. Se li dona un dret més per a tots els casos que hi hagin de venda, i es fan aquestes excepcions, però que no representen cap classe de perjudici, com ja he dit, en quant a tenir el dret d'adquisició reconegut en virtut dels articles ja aprovats per aquesta Cambra.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Si el senyor President de la Comissió tingués raó en l'argument que acaba d'usar, és evident que aleshores s'hauria de suprimir tot l'art. 60, perquè aquest art. 60 fóra una redundància, però és que el senyor President de la Comissió ha volgut usar aquí un sofisme. No és que volguem donar, recalcar, reafirmar el mateix dret que ja havíem concedit al conreador, perquè aleshores ens equivocariem lamentablement posant aquest art. 60, sinó que aquí es dona un dret nou, és a dir, es dona el dret de prelació durant els divuit anys en els quals encara no té el dret d'adquisició, perquè si ja fes divuit anys aquest art. 60 sobraria tot ell. Com que està encara dintre de l'any desè, onzè, etc., aquí necessitem donar-li aquest dret de prelació, i és per això que jo crec que no s'ha d'aigualir amb aquestes coses del dot inestimat, que són antigualles que ja s'haurien d'haver desat de totes les lleis que fem i sobre el qual ja parlarem quan fem lleis de dots, perquè les haurem de modernitzar notablement, i, per tant, no hem de començar a introduir aquí principis arcaics que després ens faran nosa sempre més.

Es per això que, respecte els apartats tercer, quart i cinquè, jo invito a la Comissió a què s'hi pensi millor, perquè tots tres hi sobren, és aigualir en forma d'excepcions aquest dret just que introduïm a l'art. 60.

El Sr. CEREZO: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. CEREZO: La Comissió manté la redacció tal com està.

El Sr. PRESIDENT: S'aprova l'art. 60? (*Assentiment.*) Resta aprovat.

Article 61. No hi ha cap vot particular ni cap esmena.

(*El senyor Secretari el llegeix.*)

El Sr. PRESIDENT: S'aprova l'art. 61? (*Assentiment.*) Resta aprovat.

Article 62. No hi ha cap vot particular ni cap esmena.

(*El senyor Secretari el llegeix.*)

El Sr. PRESIDENT: S'aprova? (*Assentiment.*) Resta aprovat.

Article 63.

El Sr. CEREZO: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. CEREZO: Aquest article s'hauria de suprimir, perquè ja en l'art. 51 ve regulat que no es poden fer aquestes vendes; per tant, si no es poden fer, sobra aquest article.

El Sr. PRESIDENT: ¿Queda suprimir l'article 63, tal com proposa la Comissió? (*Assentiment.*) Resta suprimir.

Article 64. No hi ha cap vot particular ni cap esmena.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Jo demanaria, també, que es suprimís aquest art. 64, perquè o és una redundància innecessària o és una cosa alarmant. Ens espanta dir que aquestes accions derivades dels drets regulats en aquest article hagin d'exercir-se davant la jurisdicció ordinària. És evident que quan es tracti d'un plet de caràcter civil, hauran d'anar a la jurisdicció ordinària, però en tot allò que faci referència a justipreu de les finques, haurà d'anar a les Comissions arbitrials. Per consegüent, jo suprimiria aquest article 64; i en cada cas, ja es veurà on és que han d'anar els que vulguin pledejar sobre aquesta qüestió.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Justícia i Dret.

El Sr. CONSELLER de Justícia i Dret: Em sembla que el senyor Ruiz i Ponseti no s'ha fixat bé en la finalitat d'aquest art. 64; es tracta d'un dret de prelació i de retracte. Ara, bé; quant al justipreu, aquí, no hi ha lloc, perquè a allò que hi ha lloc és simplement a què es pugui posar el conreador al lloc del comprador i en exercitar aquest dret, fent caducar, per tant, el contracte de compra-venda, àdhuc la inscripció que hi hagi en el Registre civil; i això no pot fer-se d'altra manera que davant la Jurisdicció ordinària, i aleshores es busca el procediment més ràpid, més senzill i més econòmic, que és el tràmit dels incidents, és a dir, que més beneficis ja no es pot fer. Es

tracta d'exiliar, àdhuc, una inscripció que pugui haver-hi en el Registre de la Propietat, i no podem nosaltres fer caure una inscripció d'aquesta naturalesa per mitjà de disposicions d'una Junta arbitral, que no està dintre de les facultats que l'Estatut atorga a la Generalitat de Catalunya. Per això crec que, si ho medita a fons, veurà el senyor Ruiz i Ponseti que en posar el tràmit dels incidents és un avantatge que es dona dintre de les facultats que té la Generalitat, afavorint tot el que es pot l'exercici d'aquest dret de retracte a favor del conreador.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Per a dir que aquesta vegada m'ha convençut, i que retiro la meua proposició.

El Sr. PRESIDENT: S'aprova l'art. 64? (*Assentiment.*) Queda aprovat.

El Sr. CEREZO: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. CEREZO: La Comissió ha de demanar la suspensió del debat, perquè s'ha de reunir per a fer un nou dictamen.

El Sr. PRESIDENT: Se suspèn aquest debat.

Continuació de la discussió del Dictamen de la Comissió d'Economia sobre el Projecte de Llei de Cooperatives

El Sr. PRESIDENT: Resten pendents d'aprovar els art. 2.^o i 13. També resta pendent una esmena proposada a l'art. 19 bis. Té la paraula la Comissió.

El Sr. SOLER I BRU: L'art. 2.^o havia quedat pendent d'una aclaració a instàncies del senyor Romeva.

El Sr. PRESIDENT: Pendent de votació, segons el dossier de la Presidència.

El Sr. SOLER I BRU: Si em permet, doncs, la Presidència, jo llegiré la redacció definitiva que li ha donat la Comissió.

El Sr. PRESIDENT: Pot donar-ne lectura.

El Sr. SOLER I BRU: L'art. 2.^o, dirà:

«Article 2.^o Les Cooperatives poden crear totes les obres d'ajut mutu i de solidaritat entre llurs components, ultra l'específica, per a la qual fou creada, condicionant-les a les disposicions de les Lleis.

Si aquestes obres socials són de naturalesa cooperativista, s'atendran cada una als preceptes corresponents d'aquesta Llei, ultra la de Bases de la Cooperació.

I si les obres socials són de caràcter mutualista, s'atendran a la Llei de Mutualitats, a més de la de Bases de la Cooperació. No obstant, en aquest cas, no podrà exigir-se la separació de fons i comptabilitat quan el nexa econòmic resulti de la pròpia funció específica de la Cooperativa.»

El Sr. PRESIDENT: S'aprova? (*Assentiment.*) Resta aprovat.

Se suspèn aquest debat.

(*Entra l'honorable senyor Conseller d'Economia i Agricultura.*)

Votació definitiva del Projecte de Llei donant validesa als acords de destitució de funcionaris adoptats pels Ajuntaments elegits el 12 d'abril del 1931

El Sr. PRESIDENT: Abans de proposar l'aprovació definitiva del Projecte de Llei donant validesa als acords de destitució de funcionaris adoptats pels Ajuntaments elegits el 12 d'abril del 1931, el senyor Secretari donarà compte d'una esmena, que la Comissió accepta.

(*El senyor Secretari dóna lectura a la següent esmena:*)

«Els Diputats que sotasignen tenen l'honor de formular la següent esmena al Dictamen sobre el Projecte de Llei de responsabilitats de Regidors:

ESMENA

S'hi afegirà el següent

Article addicional

Els preceptes d'aquesta Llei entraran en vigor l'endemà de la seva publicació en el *Butlletí Oficial de la Generalitat*.

Palau del Parlament, 27 de febrer del 1934. — Armendarès, Cunillera, Humbert Torres, J. Companys i Fàbrega.»

Entra l'honorable senyor Conseller de Governació.

El Sr. PRESIDENT: S'aprova? (*Assentiment.*) Resta aprovat l'article addicional.

Anem a procedir a la votació definitiva del Projecte de Llei. Com sigui que estaven convocats els senyors Diputats per a procedir a la votació a les sis, és per això que s'ha suspès el debat anterior.

(*Entren els honorables senyors President de la Generalitat i Conseller de Sanitat i Assistència Social.*)

Comença la votació.

(*El Projecte de Llei ha estat aprovat per 56 vots favorables i cap en contra, d'acord amb les següents llistes de votació:*

Senyors Diputats que han dit Sí:

Sr. Companys (L.).
Sr. Lluhi.
Sr. Selves.
Sr. Gassol.
Sr. Comorera.
Sr. Dencàs.
Sr. Andreu.
Sr. Armendarès.
Sr. Balart.
Sr. Bancells.
Sr. Battestini.
Sr. Bilbeny.
Sr. Blasi.

Sr. Bru.
Sr. Canturri.
Sr. Casademunt.
Sr. Cerezo.
Sr. Colldeforns.
Sr. Companys (J.).
Sr. Cunillera.
Sr. Dalmau.
Sr. Espanya.
Sr. Fàbrega.
Sr. Farreras.
Sr. Folc.
Sr. Fontbernà.
Sr. Guinart.
Sr. Irla.
Sr. Magre.
Sr. Mies.
Sr. Mestres.
Sr. Coromines.
Sr. Mora.
Sr. Pi i Sunyer.
Sr. Puig i Ferrater.
Sr. Ribes.
Sr. Riera.
Sr. Rovira i Virgili.
Sr. Sallés.
Sr. Sauret.
Sr. Soler i Bru.
Sr. Tauler.
Sr. Viadiu.
Sr. Fronjosà.
Sr. Ruiz i Ponseti.
Sr. Comes.
Sr. Xirau.
Sr. Simó i Bofarull.
Sr. Ibars.
Sr. Lloret.
Sr. Serra i Hunter.
Sr. Galés.
Sr. Rouret.
Sr. Dot.
Sr. Gerhard.
Sr. Casanovas.)

El Sr. PRESIDENT: Necessitant aquest Projecte per la seva aprovació, quan menys, les dues terceres parts dels Diputats en possessió de llur càrrec, i havent-se obtingut el quòrum reglamentari, resta aprovat definitivament el Projecte de Llei, donant validesa als acords de destitució de funcionaris adoptats pels Ajuntaments elegits el 12 d'abril del 1931.

(*La Llei de referència es publica com a annex a aquest DIARI DE SESSIONS.*)

Represa de la discussió del Dictamen de la Comissió d'Economia sobre el Projecte de Llei de Cooperatives

El Sr. PRESIDENT: Article 13.

El Sr. SOLER I BRU: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. SOLER I BRU: La Comissió manté l'article 13 en la mateixa redacció.

El Sr. CASADEMUNT: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Casademunt.

El Sr. CASADEMUNT: Amb referència a aquest article ens plau fer unes manifestacions. Resulta que aquest article ha estat objecte de comentaris per part d'alguns elements, i nosaltres hem de dir d'una manera clara i d'una vegada per sempre que no s'hi val a què aquells individus que abandonen el seu lloc, que abandonen els seus escons, promouguin una campanya organitzada contra el Parlament i contra Esquerra Republicana. Cal que consti que tot el que s'ha dit en contra, precisament, d'aquest article, i principalment en una de les parts d'aquest article, que és la referent a la venda al públic per part de les cooperatives, no obeeix més que a una campanya, no obeeix més que a tot un pla de Lliga Catalana després d'haver abandonat el Parlament. Es retira Lliga Catalana a l'Aventí i no té la valentia de fer una revolució al carrer, però vol fer-la passivament per a desprestigiar el Parlament de Catalunya i l'Esquerra Republicana.

La Llei de Cooperatives, obra d'Esquerra Republicana, que l'estimem i la volem, és atacada pels gremis, és atacada pels botiguers que en tots els moments han recomanat en les darreres, en les primeres i en totes les eleccions a aquells candidats de Lliga Catalana que els deien que en tots moments els defensarien. I nosaltres demanem a aquests mateixos estaments i elements com és que aquesta gent a la qual havien encomanat un mandat exprés de venir aquí a defensar-los, ara no els manen també que vinguin aquí a defensar-los, a donar la cara, en lloc de fer aquesta campanya de vexació contra Esquerra Republicana, contra el Govern de Catalunya i contra el Parlament de Catalunya. Nosaltres reclamem que vinguin i donin la cara, i llavors podrem parlar d'una manera clara. I si aquests senyors no han volgut venir a defensar aquí aquesta Llei, com no han volgut venir a defensar la Llei de Contractes de Conreu, no tenen dret a protestar d'una Llei que s'implanta pel Parlament de Catalunya, quan la mateixa disposició i de la mateixa manera s'estableix en una Llei del Parlament de Madrid. I essent així, jo pregunto a aquests senyors: ¿per què a Madrid no protesten d'aquesta Llei? ¿Es que no es veu ben clara la maniobra, que té per finalitat desprestigiar el nostre Partit, el Parlament i el Govern de Catalunya, quan aquí ataquen una cosa que també s'ha fet a Madrid i a Madrid no l'ataquen, tot i estant en condicions favorables per atacar-la? ¿Per què no es queixen a Madrid, i per què ens atribueixen i ens donen a nosaltres la culpa d'una cosa que s'ha fet allà? ¿Per què volen aixecar l'opinió contra nosaltres per una cosa que nosaltres no tenim més que reconèixer-la segons l'Estatut? El cert és que segons l'Estatut nosaltres no podem fer menys que el que ha fet el Parlament de Madrid. Podem fer igual que a Madrid i, per tant, hem de reconèixer tot allò que a Madrid s'ha fet en ordre a les cooperatives; i també podríem anar més endavant, però més enllà, no. I en el moment de reconèixer-ho és quan s'aixeca una massa d'opinió, o vol aixecar-se, i es simulen gremis, i vénen agrupacions de botiguers i protesten, fent una campanya no noble, no apropiant-se a la Comissió i portant-li suggerències perquè aquesta les estudiï i accepti el que cregui que és acceptable; dient-se amics de les cooperatives, les ataquen per tots els costats i fan una campanya de desprestigi contra la Comissió, una

campanya de desprestigi contra la persona del nostre benvolgut amic i company, el President de la Comissió, senyor Soler i Bru, i es publiquen fascicles i es fa córrer de periòdic en periòdic coses que responen a tota una campanya organitzada de difamació, que no s'atreveixen a fer-la a Madrid, que és on justament haurien de fer-la. Jo, per tant, dic a aquesta gent que li ha donat la seva representació i que recomanava la seva candidatura i es veuen ara abandonats pels seus representants, que ells no ens poden atacar a nosaltres, sinó que tenen l'obligació taxativa de demanar a aquells homes als quals varen donar llur representació, que els defensin aquí, com els defensen a Madrid, per bé que en definitiva és a Madrid on haurien de procurar que es suprimís aquest precepte, que volen que es suprimeixi, de la venda al públic, ja que aquí nosaltres no podem suprimir-lo.

En definitiva, que no som nosaltres els culpables d'una cosa com aquesta que se'ns vol atribuir, tan sols amb la finalitat d'una campanya de desprestigi del Parlament i desprestigi del Govern de Catalunya.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Senyors Diputats: Després de les paraules del senyor Casademunt, en nom de la Comissió, nosaltres no hem d'insistir en la modificació que proposàvem respecte a la limitació de venda al públic.

Nosaltres sostenim que des d'un punt de vista teòric, des del punt de vista de la puresa del principi cooperatiu, es deu limitar aquesta facultat de venda al públic; però si la Comissió no creu convenient acceptar aquest punt de vista, per la nostra part hem de dir que no creiem el problema prou interessant per renyir una batalla a l'entorn d'aquest punt.

El que sí voldríem fer, és una observació que considerem de molt interès per les nostres cooperatives, i és la que fa referència a la limitació dels socis quant a la seva fortuna possible o suposada. En la Llei de Madrid hi ha una limitació que jo en aquests moments no puc judicar si és bona o dolenta, des del punt de vista cooperatiu; però la limitació aquesta és un fet i és la disposició que estableix que una cooperativa per a poder ésser considerada com a popular no pot tenir més d'un 5 per 100 de persones que no siguin obreres o de condició modesta. Això de la «condició modesta» tots hem convingut sempre que és una cosa que no compromet a res, però el principi hi és, el text legal existeix, i d'això se'n deriva una conseqüència importantíssima que és l'exempció en certs casos de la contribució industrial.

Com que la contribució industrial no la podrà fixar la Generalitat, sinó que la regirà el Ministeri d'Hisenda, segons el nostre Estatut, si aquesta contribució industrial només se n'ha de declarar l'exempció per a aquelles cooperatives que dintre de la Llei espanyola tinguin o reuneixin les condicions de cooperativa popular, jo em temo que això donarà lloc en alguns casos a què cooperatives que seran declarades populars segons la nostra Llei no entraran en la definició de la Llei espanyola, i el Ministeri d'Hisenda, que es caracteritza precisament per ésser el més repatani dels Ministeris, insistirà en què aquestes cooperatives han de pagar la contribució industrial.

Jo desitjaria que això quedés ben clar en la nostra

Llei, potser copiant aquella condició o deixant-la inclosa en aquest art. 13 en la forma que la Comissió consideri convenient.

El Sr. SOLER I BRU: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. SOLER I BRU: Senyors Diputats: Vaig a començar pel darrer aspecte, exposat pel senyor Ruiz i Ponseti per a després donar més importància al debat plantejat pel meu company senyor Casademunt. El problema aquest de la limitació de socis solvents l'hem tractat en el si de la Comissió i l'hem tractat en el desig de cercar aquell esperit de solidaritat humana que fa que trobi la cooperació en els homes assalariats, en els homes que visquin del treball, evitant sempre que pugui venir una intromissió capitalista que, emparada en aquest mantell nostre tan humà del cooperativisme, desvirtui la finalitat i porti cap al seu molí tots els beneficis de la cooperació. Perquè en examinar nosaltres aquest problemes ens hem trobat amb la dificultat enorme de poder determinar d'una manera precisa, d'una manera que fos ben convincent, que és el que entenem nosaltres per assalariat i fins on podia arribar la insolvència o la solvència de l'home que ha de formar part de la cooperativa. I hem de confessar francament que no se sap, en aquest cas, on comença i on acaba i qui és el més pobre o qui és el més ric, si un jornaler o un sense jornal que té més família a mantenir. Hem derivat l'aspecte aquest cap al foment de la cooperació i hem arribat a la conclusió de què cap mal fa a les cooperatives el que la gent benestant formi una cooperativa també pel seu benefici mentre no desvirtui la finalitat de la cooperació. I per això hi ha els organismes de Govern, i per això hi ha el Consell Superior de la Cooperació i les inspeccions periòdiques que de la Llei emanen, i d'aquest sistema tenim que si aquests senyors no assalariats, de posició més avantatjosa que la massa del poble, formen una cooperativa per a lucrar-se'n ells mateixos, en si no hi ha més que la propagació del nostre sistema fent-se un engranatge més en aquest ensenyament cooperatiu que propugnem en aquesta Llei. I per això també hem arribat a la conclusió de què no havíem d'acceptar la forma precisa de tant per cent de gent no assalariada que poguessin formar part d'una cooperativa, com diu la Llei espanyola.

El senyor Ruiz i Ponseti ha donat un argument: És molt acomodatic, és molt ambigu i es presta a una interpretació molt personal allò dels socis de posició modesta; i ja estem en el cercle viciós de qui és el més modest. Trobarem gent que amb un salari reduït és molt més solvent que altres persones que, per circumstàncies de família o de localitat, tot i guanyant més, tenen un pressupost domèstic més elevat que els altres, i com que estem en aquest cercle viciós i no hi ha fórmula precisa per aclarir-ho, hem convingut que l'exercici de la fiscalització per part dels organismes de Govern, serà més eficaç per al compliment de les Lleis de cooperatives que no pas que la Llei fixi un mínim de gent no assalariada per a formar la Cooperativa. Valguin aquests arguments al senyor Ruiz i Ponseti per a demostrar-li que estan en el fons d'acord la Comissió i ell, en el sentit de què ningú desvirtui el cooperativisme, la Comissió entén que l'arma per a evitar això és el propi organisme de Govern fiscalitzant i exigint l'exacte compliment de la Llei.

I ara, em permetré referir-me a una allusió que ha fet el senyor Casademunt, company de la Comissió, agraint-li en primer terme la solidaritat, la companyonia que ha demostrat amb les seves frases, ran d'aquesta campanya premeditada, d'aquesta campanya política, evidentment, que s'ha realitzat a l'entorn d'aquesta Llei de cooperatives que nosaltres hem tingut l'alt honor d'haver portat a aquest Parlament.

Jo ja vaig dir quelcom amb motiu de la presentació d'aquesta Llei i ja vaig refutar alguns dels arguments d'aquest fulletó redactat per la Confederació Gremial Catalana, però jo vull ara dir més, en significar que té raó el senyor Casademunt quan diu que es tracta d'una campanya política, puix a mi se m'han fet inclús amenaces dintre del terreny personal, dintre de la meua professió, dient-me que em farien coaccions si jo recolzava aquest article de la Llei de Cooperatives. Jo he pogut també constatar que molts dels Gremis poc o molt afectats per aquesta Llei no han fet més que subscriure papers impresos o escrits a màquina sortits de la Confederació Gremial Catalana, no havent-hi posat per tant res del seu intel·lecte, han fet de màquines obeïnt simplement el fuet de l'amo que els manava des d'una casa determinada.

Jo dic això, perquè els senyors que em varen venir a veure, i que els vaig rebre amb molt de gust en aquest propi Parlament, parlant de la venda al públic i dient-los-hi la concepció que nosaltres en teníem, han fet després una campanya dient que la concepció nostra era la ruina del comerç. Jo torno a cridar l'atenció d'aquests senyors i dic que la ruina del comerç no està pas en les Cooperatives, sinó que més aviat està en les excessives botigues que existeixen arreu de Catalunya i després en els grans basars, que ells diuen, i també els grans magatzems que endogalen el petit comerç i que fan trusts de la venda al públic.

Aquest és l'enemic del comerç i no les cooperatives, que no fan més que defensar l'element que produeix o que consum, cosa ben humana i cosa ben lògica, com ells que també formen unions i cooperatives per a defensar els interessos llurs.

Hi ha més encara; saben des del primer moment que nosaltres no podíem legislar en matèria tributària — em refereixo a la contribució industrial —; ells sabien des del primer moment que dissortadament no està a les nostres mans aquest règim fiscal i, per tant, si nosaltres no l'hem de posar, com podem eximir-ne? És evident que saben també que nosaltres estem obligats a no donar menys a Catalunya en règim autonòmic que allò que la República doni als seus ciutadans i, per tant, si sabien això, com poden parlar de què en la Llei de Cooperatives no podem donar menys a les cooperatives catalanes que el que doni la República a la resta d'Espanya? Doncs si saben això, si saben que no podem eximir de contribució ni donar menys que el que diu la Llei, a què vénen aquestes imposicions? No poden respondre més que a una campanya política, intencionadament política, que respon a la buidor d'aquests bancs, perquè no tenen els que haurien de seure-hi la força de discutir amb nos-

altres les nostres idees, que són les més humanes.

A això respon aquesta campanya i sabent això no poden alegar ignorància, dient que la Comissió havia fet un sol projecte dels quatre que havia presentat el senyor Ventosa i Roig. El senyor Ventosa i Roig ha contestat adequadament des d'un diari solidaritzant-se amb l'obra de la Comissió i nosaltres també ho fem amb l'obra del senyor Ventosa i Roig i amb la del seu successor senyor Comorera, amb els quals hem estat compenetrats en això.

Però repeteixen altres coses i s'adrecen al Parlament de Catalunya en una instància on diuen:

«A la vegada, i prenent peu dels conceptes inserits en la lletra resposta al segon comunicat de la Confederació Gremial Catalana pel Diputat President de la Comissió dictaminadora, senyor Joan Soler i Bru, insistim en la petició que se li té formulada per tal de què resoltament inclogui en la reglamentació addient, la prohibició absoluta de vendre al públic les Cooperatives, subjectant-se únicament a les transaccions entre els seus socis capitalistes, entenent-se com a tals els caps de família o els seus familiars que com a tals representi: esposa i fills solters i pares ancians; mantenint, no obstant, les modificacions que tenim presentades a la dita Llei i que aprova per unanimitat l'anterior Assemblea.»

Això és una novetat per a mí, senyors; això, ells no m'ho havien demanat; ells m'havien demanat que si les cooperatives venien al públic contribuïssin com les botigues; no m'havien dit res més. Això és una novetat; aquí ja es qualifica als cooperatistes de capitalistes i ja s'estableix un ordre de parentiu per a poder tenir dret a la compra a les cooperatives de consum; ja ens fan una Llei de cooperatives completament nova; ja són ells els cooperativistes, ja no som nosaltres; són ells els que tenen més humanitat que nosaltres per al bé del pròxim.

Però deixeu-me continuar i veureu fins on arriba la humanitat. «I si una volta realitzades — continua el document — aquestes gestions, les conclusions que formula aquesta assemblea no són ateses, el Consell directiu, degudament assessorat per autoritats tècniques, es reserva el dret de portar a terme aquelles altres actuacions que les circumstàncies aconsellin. En aquest darrer cas, el Consell té per endavant el concurs decidit dels elements que integren la Confederació Gremial Catalana per a les actituds que convingui adoptar. I tenint en compte, però, que existeixen a Catalunya elements no confederats als quals interessa igualment la promulgació d'aquesta Llei, el Consell té també la facultat, que l'assemblea li atorga, per a dirigir-s'hi i portar a terme, si fos necessari, una acció mancomunada.» O jo no sé de llegir, o això em sembla que és una amenaça. És evident que si no són ateses aquestes coses que ells ens demanen — i que jo he dit que no estaven en les facultats nostres, com dissortadament no ho estan — ells en faran una coacció com aquesta quan diuen: «assessorats per autoritats tècniques». Deuen ésser autoritats tècniques de la revolució, perquè, evidentment, aixe-

car-se en contra d'allò que el Parlament legisla, contra d'allò que el Parlament acorda, no hi veig cap altre tecnicisme que el d'una coacció revolucionària. Jo crido l'atenció de la Cambra sobre si és necessari que aquestes coaccions es facin públiques de la manera que s'han fet i crido l'atenció del Govern perquè estigui a l'aguait de què cap individu pugui, amb cap mena de raó, aixecar-se ja abans d'hora contra allò que el Parlament català en ús de la seva llibèrrima voluntat, pugui actuar i actuï en bé de Catalunya. Res més.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Senyors Diputats: Dos mots per a rectificar i, imitant el senyor President de la Comissió, també començaré pel que jo conceptuo menys important, per aquesta espècie d'esplai literari relatiu a aquest fulletó editat per la Confederació Gremial.

Es aquest un assumpte que a nosaltres ni ens enterneix ni ens afecta. La protesta dels gremis la considerem natural, la considerem lògica, i ens sorprèn que li estranyi al senyor Soler i Bru. Perquè és evident que quan nosaltres volem afavorir les cooperatives, anem en contra dels interessos del comerç. Nosaltres sempre ho hem dit: sentim un menyspreu absolut per la figura de l'empresari, àdhuc quan l'empresari és empresari de producció, quan presta un vertader servei a la societat organitzant la producció; però com que, a canvi d'aquest servei que presta, es queda per a ell sol tots els guanys de la producció, d'aquí ve el nostre menyspreu, ben justificat. Però quan l'empresari és simplement un comerciant, quan no contribueix a la producció, aleshores el nostre menyspreu és encara més justificat, perquè aleshores no organitza res i es limita, només, a anar a cavall de la societat, fent una funció absolutament innecessària. És per això que no ens molesta aquella protesta; considerem natural que protestin i únicament la seva protesta ha de servir d'esperó per procurar anular-lo del tot com més aviat millor. Això és una cosa purament literària; crec que no hem de perdre el temps al voltant d'aquesta protesta, i per això sóc partidari de què anem a la part pràctica de la nostra discussió, que és el que considerava menys important el senyor Soler i Bru.

Es evident — i jo hi coincideixo també — que, en cert punt, la Llei espanyola és absolutament imprecisa. Aquella limitació de què les cooperatives no podran tenir més del cinc per cent de persones que no siguin assalariades o no siguin de condició modesta, és una cosa tan vaga que quan arribarem a determinar què vol dir que una persona sigui de condició modesta, ens haurérem d'atenir, únicament, a la seva declaració personal. Jo em considero una persona de condició, més que modesta, modestíssima, i cada ciutadà té perfecte dret a judicar respecte la seva pròpia modestia. Però com que aquest article té una part pràctica, una conseqüència pràctica, que és la interpretació que pugui donar el Ministeri d'Hisenda a l'hora de fixar les exempcions de la contri-

bució industrial, és per això que jo voldria veure copiada a la nostra Llei potser aquesta condició que considero imprecisa, que considero una cosa que no compromet a res, però que en molts casos pot beneficiar d'una manera pràctica algunes cooperatives; és a dir, que si és una cosa que no vol dir res, no hi fa res. A Madrid ho posaren així, ells sabran per què — probablement no ho saben —; però el fet és que ho posaren. El Ministeri d'Hisenda s'atindrà a aquella disposició i aleshores les nostres cooperatives que no compleixin aquella disposició hauran de pagar contribució industrial. Només que per a evitar això és que jo vull veure-hi aquella condició, no perquè la consideri bona, sinó perquè les nostres cooperatives estiguin dintre de les condicions de la contribució industrial.

El Sr. SOLER I BRU: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Soler i Bru.

El Sr. SOLER I BRU: Convinc amb el senyor Ruiz i Ponseti que allò és purament accidental; però la intervenció del senyor Casademunt m'ha obligat a fer la intervenció anterior.

Respecte al nombre, al tant per cent de persones assalariades, això només és per anar a buscar que no tinguin entrebancs després que hi hagi l'exempció tributària. Jo he de dir al senyor Ruiz i Ponseti que queda salvat en un article addicional que hem fet, en el qual es diu que les cooperatives subjectes a aquesta Llei són totes populars, tal com marca la Llei de bases de la cooperació, ja aprovada, que equival en el concepte de la Llei espanyola quan qualifica de populars aquestes cooperatives obreres d'assalariats amb un tant per cent de persones no assalariades.

El Sr. PRESIDENT: ¿S'aprova l'article?

El Sr. RUIZ I PONSETI: Demano la paraula només per a fer una observació.

El Sr. PRESIDENT: Se suspèn aquest debat.

Presentació d'un Projecte de Llei relatiu a la creació d'uns Jurats d'Exaccions Locals

(Es dona lectura al següent)

«DECRET

Com a President de la Generalitat, a proposta del Conseller de Governació i d'acord amb el Consell Executiu,

Decreto:

Autoritzar al Conseller de Governació per a presentar al Parlament de Catalunya un Projecte de Llei relatiu a la creació d'uns Jurats d'exaccions locals substituïnt en les seves funcions als Tribunals Econòmico-administratius de les antigues províncies de Catalunya.

Barcelona, 6 de març del 1934. — Lluís Companys. — El Conseller de Governació, J. Selves.»

(Des de la tribuna de Consellers, l'honorable senyor Conseller de Governació dona lectura al següent Projecte de Llei:

«AL PARLAMENT DE CATALUNYA

L'acord de la Comissió mixta per a la implantació de l'Estatut de Catalunya de 14 de gener del 1933, traspassà a la Generalitat totes les funcions referents a les Hisendes locals, si bé en quant a la jurisdicció en matèria econòmica es preveia que els Tribunals Provincials Econòmico-administratius constituïts a les respectives delegacions d'Hisenda continuarien exercint les seves funcions fins i tant que la Generalitat regulés aquesta matèria.

Per Decret de 15 de febrer corrent passà a dependre de la Direcció general d'Administració Local la Secció de Finances Locals que fins ara depenia del Departament de Finances. Integrades ja a l'esmentada Direcció totes les funcions referents a la vida municipal, cal regular el que fa referència a les reclamacions en matèria econòmica ja que és evident que l'actual règim transitori, amb aquesta jurisdicció exercida per organismes de l'Estat, constitueix una excepció que no té raó de subsistir en les funcions jurisdiccionals en matèria municipal. Es per aquest motiu que es procedeix a la constitució d'uns organismes que amb la denominació de Jurats d'Exaccions Locals han d'assumir la jurisdicció econòmico-administrativa.

La creació dels Jurats d'exaccions locals no té ni pot tenir en aquests moments més abast que el d'assegurar la continuïtat de les funcions avui exercides pels Tribunals econòmico-administratius que vénen a substituir.

Quan es procedeixi a l'elaboració de la Llei d'Hisendes municipals serà l'ocasió oportuna de regular definitivament aquesta matèria, en forma que en tot cas i per damunt de qualsevol altre consideració quedi garantida l'autonomia dels Municipis, sense que la creació dels Jurats d'exaccions deguda als motius circumstancials de què s'ha fet esment hagi de perjudicar no ja quina sigui en definitiva aquesta regulació sinó tan sols el criteri del Govern en la matèria.

Per les raons exposades el Conseller de Governació d'acord amb el Consell Executiu, té l'honor de sotmetre a l'aprovació del Parlament el següent

PROJECTE DE LLEI

Article 1.º Per a entendre en les reclamacions sobre aplicació i efectivitat de les exaccions municipals, substituïnt en aquestes funcions als Tribunals econòmico-administratius provincials de l'Estat central, que provisionalment les exerceixen, són creats cinc Jurats comarcals i un Jurat superior d'exaccions locals.

Article 2.º Els Jurats comarcals seran un en cada una de les ciutats de Girona, Lleida i Tarragona, entenen-se que la seva jurisdicció territorial serà la mateixa que tenia el Tribunal econòmico-administratiu provincial que funciona a les ciutats esmentades, i dos a Barcelona un amb jurisdicció sobre Barcelona ciutat i l'altre amb jurisdicció sobre Barcelona circumscriptió.

El Jurat Superior funcionarà a la ciutat de Bar-

celona i la seva jurisdicció s'extendrà a tot Catalunya.

Article 3.^o Els Jurats Comarcals seran competents per entendre en única instància en les reclamacions individuals i collectives de quantia inferior a 25,000 ptes.

Les reclamacions que excedeixin de les quanties indicades seran de la competència del Jurat superior.

Article 4.^o Els Jurats comarcals estaran constituïts per un President i dos Vocals.

Serà President del Jurat a Girona, Lleida i Tarragona, el Comissari respectiu de la Generalitat, i a la ciutat de Barcelona, el Director General d'Administració Local o funcionari en qui ell delegui, i seran Vocals un representant del Cos de Secretaris municipals amb categoria de primera classe i un altre del Cos d'Interventors municipals designats pels respectius col·legis. Actuarà com a Secretari a Girona, Lleida i Tarragona el Cap dels Serveis d'Hisendes locals de cada Comissaria, i a Barcelona, el Secretari general d'Hisendes Locals.

Article 5.^o El Jurat Superior estarà constituït per les mateixes persones que composin el Jurat Comarcal de Barcelona i dos Vocals més que seran el Cap del Departament de Finances de la Generalitat i un Catedràtic amb títol de Llettrat de l'Escola de Funcionaris d'Administració Local, designat pel seu claustre. Actuarà de Secretari el Secretari general de les oficines d'Hisendes Locals de la Generalitat, i a més estarà adscrit al Jurat Superior un funcionari lletrat amb caràcter de Vice-secretari.

Article 6.^o El procediment a seguir en les reclamacions sobre exaccions locals serà l'establert pel Reglament de 29 de juny del 1924 en el que no estigui modificat per disposicions emanades de la Generalitat.

Article 7.^o Els Ajuntaments podran intervenir com a part en totes les reclamacions sobre exaccions municipals i concedir la seva representació a la Federació de Municipis catalans o qualsevol altre Associació d'aquest caràcter que existís a Catalunya no essent necessari l'atorgació de poders notariais per a acreditar aquesta representació, ja que bastarà una comunicació de l'Ajuntament al Jurat, i una altre dirigida al mateix, de la Federació o Associació, fent la lliure designació del representant.

Article 8.^o Els recursos pendents de resolució davant dels Tribunals Econòmic-Administratius provincials seran tramesos als Jurats respectius que hagin d'entendre en els mateixos d'acord amb el disposat als articles anteriors.

Article 9.^o La tramitació de les reclamacions a què es refereix el present Decret, serà gratuïta, utilitzant-se paper d'ofici i corrent a càrrec de la Generalitat les despeses que puguin ocasionar el funcionament dels Jurats, i assistència dels Vocals. Però si el Jurat apreciés temeritat en la reclamació formulada, podrà imposar les costes al reclamant, que consistiran en el pagament en paper de multa de la Generalitat d'una quantitat fixada pel mateix Jurat, que no podrà mai ésser menor de 100 pessetes, i que podrà anar augmentant discrecionalment en proporció a la quantia de la reclamació.

Article 10. Contra les resolucions dels Jurats hi haurà el recurs contencioso-administratiu davant del Tribunal competent.

Article 11. El Conseller de Governació dictarà les ordres complementàries per al funcionament dels Jurats i per al compliment del present Decret.

Barcelona, 6 de març del 1934. — El Conseller de Governació, J. Selves.

(Passa a la Comissió.)

Presentació d'un Projecte de Llei contenint normes per tal que els Ajuntaments puguin confeccionar un nou Pressupost

(Es dona lectura al següent

«DECRET

Com a President de la Generalitat, a proposta del Conseller de Governació i d'acord amb el Consell Executiu,

Decreto:

Autoritzar el Conseller de Governació per a presentar al Parlament de Catalunya un Projecte de Llei contenint normes perquè els Ajuntaments puguin confeccionar un nou Pressupost per al present exercici econòmic.

Barcelona, 5 de març del 1934. — Lluís Companys. — El Conseller de Governació, J. Selves.»

(Des de la tribuna de Consellers; l'honorable senyor Conseller de Governació dona lectura al següent Projecte de Llei:

«AL PARLAMENT DE CATALUNYA

L'Estatut municipal vigent en matèria de Pressupostos municipals i el Reglament d'Hisenda municipal del 23 d'agost del 1924, preceptuen diversos terminis per a practicar les operacions preliminars a la confecció del Pressupost municipal i aprovació del mateix.

En redactar-se el projecte de la nova Llei Municipal s'ha previst ja la necessitat de simplificar i àdhuc canviar els esmentats terminis, puix que les operacions preliminars de Pressupost comencen, segons l'art. 295 de l'Estatut, en el mes de maig, o sigui amb extraordinària anticipació a l'època en què el nou Pressupost haurà de començar a regir, la qual cosa implica un lapse excessiu entre la data en què s'inicien els treballs preliminars i la d'implantació dels Pressupostos, amb el desavantatge que es faci impossible recollir en les operacions dels Pressupostos, l'experiència dels resultats econòmics de l'any en curs.

Cal, per tant, revisar aquests terminis i també simplificar la tramitació, i si bé això haurà d'ésser consignat en la Llei Municipal de Catalunya, mentre la mateixa es tramita procedeix emprar una fórmula que permeti per aquest any econòmic, que els Ajuntaments, de Catalunya que prengueren possessió el primer de febrer, tinguin termes hàbils per a confeccionar i aprovar un Pressupost que comenci a regir el primer d'abril, si ho estimen possible, puix

el contrari seria condemnar-los a una pròrroga forcosa del Pressupost en curs.

La present disposició té, per tant, caràcter circumstancial, limitat al present any 1934, sense perjudici de les mides definitives que en aquella Llei Municipal es continguin. Però aquest any és d'una necessitat ineludible i d'una evident justificació per la situació confusa en què es troben respecte als seus Pressupostos molts Ajuntaments pels successius i obligats ajornaments de les eleccions municipals.

D'aquesta manera es facilita que els actuals Ajuntaments puguin ordenar llur vida econòmica i implantar el primer d'abril immediat els Pressupostos que ara es votin, deixant un lapse major per a la formulació dels recursos, que seran estudiats per la Generalitat de Catalunya amb posterioritat, i atorgant-se de moment l'aprovació provisional del Pressupost, si la mateixa resultés procedent, sense perjudici de les rectificacions que hi poguessin representar els recursos admesos. Si els Ajuntaments no volguessin fer ús del dret que aquesta Llei els dona, s'hauran d'entendre prorrogats per un trimestre més els actuals Pressupostos, a fi de deixar ordenada llur vida econòmica.

Per tot el que queda exposat, el Conseller que sotscriu, té l'honor de sotmetre a l'aprovació del Parlament de Catalunya, el següent

PROJECTE DE LLEI

Article 1.^{er} Els Ajuntaments de Catalunya que vulguin posar en vigència per al present exercici un nou Pressupost, a partir de la data del primer d'abril d'aquest any, hauran d'haver aprovat aquell per tot el dia vint-i-tres de març vinent.

Article 2.^{er} Una vegada aprovats els Pressupostos, hauran d'exposar-se al públic durant el termini de vuit dies naturals, previ anunci publicat en el *Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

Article 3.^{er} Durant els indicats vuit dies es podran formular reclamacions, per davant de l'Ajuntament, contra dels Pressupostos, les quals reclamacions seran trameses, juntament amb una còpia certificada dels Pressupostos, tal com determinen les disposicions vigents, al Conseller de Finances de la Generalitat de Catalunya. Expirat l'indicat període de vuit dies, durant quinze dies més, també naturals, podran formular-se reclamacions davant del mateix senyor Conseller de la Generalitat.

Article 4.^{er} El Conseller de Governació de la Generalitat, o per delegació seva el Director general d'Administració local, podrà aprovar provisionalment els Pressupostos abans del primer d'abril, sense perjudici del que en definitiva s'acordi en resoldre les reclamacions que poguessin haver estat formulades contra els esmentats Pressupostos.

Article 5.^{er} Si els Ajuntaments de Catalunya no haguessin aprovat llurs nous Pressupostos en la data indicada, s'entendrà que queden automàticament prorrogats, per un trimestre més, els vigents.

Barcelona, 5 de març del 1934. — El Conseller de Governació, J. Selves.»

(Passa a la Comissió.)

Presentació d'un Projecte de Llei facultant els Ajuntaments dels Municipis de més de 20,000 habitants, per establir determinats arbitris sobre solars

(Es dona lectura al següent

«DECRET

Com a President de la Generalitat, a proposta del Conseller de Governació i d'acord amb el Consell Executiu :

Decreto :

Autoritzar el Conseller de Governació per a presentar al Parlament de Catalunya un Projecte de Llei facultant els Ajuntaments dels Municipis de Catalunya de més de 20,000 habitants, per establir determinats arbitris sobre solars edificats i sense edificar.

Barcelona, 5 de març del 1934. — Lluís Companys. — El Conseller de Governació, J. Selves.»

(Des de la tribuna de Consellers, l'honorable senyor Conseller de Governació dona lectura al següent Projecte de Llei :

«AL PARLAMENT DE CATALUNYA

Diversos Ajuntaments de les ciutats més populoses de Catalunya davant la pertorbació econòmica que els ocasiona la insuficiència dels recursos autoritzats per l'Estatut municipal vigent per a compensar l'augment considerable de despeses que han sofert en llur pressupost ordinari per atencions ineludibles i inajornables de Cultura, d'Assistència Social i altres, han acudit al Govern de la Generalitat en demanda de què els sigui concedida autorització, tal com ha estat fet amb el de Barcelona, per a establir determinats arbitris no compresos entre els que enumera el llibre II del referit Estatut o per a establir-ne dels autoritzats, sense les restriccions prescrites pel mateix Cos legal, i això amb caràcter transitori, en espera de l'aprovació de la nova Llei sobre hisendes locals.

Els Ajuntaments peticionaris alleguen, amb raó, que esgotades les exaccions que autoritza la Llei vigent, als Municipis de població nombrosa no els és factible acudir al Repartiment general d'Utilitats, l'aplicació del qual és excellent quan constitueix la totalitat o la major part de la Hisenda dels Municipis, però impracticable o de poc rendiment com a recurs complementari dels altres ingressos comunals per a eixugar un petit dèficit del Pressupost ; i, en substitució del Repartiment general, cal arbitrar algun altre recurs que permeti la nivellació del pressupost, en els Municipis de la dita categoria.

Entre els arbitris propugnats, tots els esmentats Ajuntaments coincideixen, en assenyalar, com un dels més addients, l'impost sobre solars, edificats o no ; i, en efecte, aquest arbitri, que ja autoritza l'Estatut municipal, si bé com exacció substitutiva de la cessió del 20 per 100 de les quotes de les contribucions urbana i industrial, és un dels inclosos en les conclusions aprovades pel primer

Congrés Municipalista Català i és un dels concedits per Llei del 13 d'abril de l'any passat a l'Ajuntament de Barcelona, i a part altres raons de la seva justícia i equitat, té aptitud per a rescabalar parcialment al Municipi de la pèrdua que li suposa la diferència, a favor del propietari, entre la quota que paga per contribució territorial i la que li correspondria satisfer en relació al valor en venda del solar, tenint en compte el seu constant increment, degut, exclusivament, a l'esforç de la collectivitat, que, per tant, hi ha de tenir participació.

Amb fonament de les raons exposades, el Conseller de Governació d'acord amb el Consell Executiu, té l'honor de sotmetre al Parlament el següent

PROJECTE DE LLEI

Article 1.^{er} S'autoritza als Ajuntaments dels Municipis de Catalunya, de població de 20,000 habitants en amunt, per a establir un arbitri sobre els solars, edificats i sense edificar, que no podrà excedir de l'1 per 100 de llur valor en venda, tipus establert per l'art. 386 de l'Estatut municipal, i que serà compatible amb la participació del 20 per 100 en la contribució urbana.

Article 2.^{er} L'establiment de l'esmentat arbitri és incompatible amb la imposició del Repartiment general d'Utilitats.

Article 3.^{er} L'autorització que es concedeix atany només la vigència del pressupost d'enguanys i de la seva possible pròrroga.

Barcelona, 5 de març del 1934. — El Conseller de Governació, J. Selves.»

(Passa a la Comissió.)

Nova represa de la discussió del Dictamen de la Comissió d'Economia sobre el Projecte de Llei de Cooperatives

El Sr. PRESIDENT: Es reprèn la discussió. Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Unicament volia fer una observació molt breu, i és que em sembla que el senyor Soler i Bru no ha entès la forma com he plantejat el problema o jo no m'he sabut explicar. Crec perfectament el que diu, que nosaltres podem qualificar de populars les cooperatives que vulguem; en aquest assumpte tenim plena autonomia. Si nosaltres en un article transitori o dintre la Llei diem que totes les cooperatives que s'ajustin a aquesta Llei són populars, ja hem donat la nostra definició, i dintre de Catalunya totes seran populars. Però ve el Ministeri d'Hisenda i diu: l'exempció de la tributació industrial la tinc determinada segons la Llei espanyola i les cooperatives que compleixin les condicions que nosaltres — el Ministeri — determinem, per ésser populars, estaran exemptes de contribució, i les que no ho compleixen no estaran exemptes. Aleshores, les cooperatives de Catalunya hauran de conèixer la Llei espanyola i la catalana, i això crec que és una complicació innecessària. Bastaria que dintre Catalunya, perquè una cooperativa fos popular, no poguessin excedir els seus components d'aquest 5 per 100 de persones de condició modesta, una cosa que

no sabem què vol dir, però sabem que està enganxat a les Lleis espanyoles i que ho porten enganxat vulgues o no vulguis les cooperatives de Catalunya pel fet que estan obligades pel Ministeri d'Hisenda a pagar una contribució industrial.

El Sr. SOLER I BRU: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Soler i Bru.

El Sr. SOLER I BRU: Em penso haver-lo entès perfectament. El mateix argument del senyor Ruiz i Ponseti fa que no acceptem precisament la seva suggerència.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Doncs, entesos!

El Sr. SOLER I BRU: Si és qüestió d'interpretació aplicant...

El Sr. FRONJOSA: Si fóssim en sessió secreta, ja li diríem d'una altra manera; ara no podem dir-li, perquè és sessió pública.

El Sr. SOLER I BRU: ...em penso que ja m'ho han dit a la Comissió, senyor Fronjosa. Hi ha una mica d'egoisme propi, de què les Lleis que nosaltres fem aquí no vagin a remolc de cap altra Llei, malgrat les circumstàncies adequades a cada cas; si hem de fer una Llei calcada de la Llei de la República, publicant un Decret i no fent nosaltres cap Llei, ja és Llei del propi Estatut, i no caldria haver fet res més. Si en matèria tributària els inspectors s'atendran, com diu el senyor Ruiz i Ponseti, a la interpretació de la Llei espanyola, penso encara que la catalana digui el que digui, la interpretació serà aquella que doni la Llei espanyola, cas en el qual és igual que si no haguéssim dit res, i si el senyor Ruiz i Ponseti vol dir que les cooperatives en constituir-se en forma catalana es constituïran amb el mínim de socis equivalent a aquells...

El Sr. FRONJOSA: Em permet? O no s'hi constituïran. ¿Qui controla la condició modesta d'un afiliat?

El Sr. SOLER I BRU: D'acord. O no s'hi constituïran, i aleshores són sobrereres totes les limitacions que es vulguin posar a la Llei.

El Sr. PRESIDENT: S'aprova l'art. 13? (*Assentiment*.) Resta aprovat.

Queda pendent una esmena proposant l'art. 19 bis. Ha de fer alguna manifestació la Comissió?

El Sr. SOLER I BRU: L'art. 19 bis és una esmena del senyor Ruiz i Ponseti, Gerhard, Fronjosa i Lloret; la Comissió l'ha acceptada i li ha donat la següent redacció:

«Els articles que adquireixin les cooperatives de consumidors de les de producció i Treball podran per part dels Ajuntaments afectats ésser eximits d'arbitris o impostos municipals.»

El Sr. RUIZ I PONSETI: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Ruiz i Ponseti.

El Sr. RUIZ I PONSETI: Jo he de lloar l'habilitat del senyor Soler i Bru, en dir que ha acceptat l'esmena, quan en realitat no ha acceptat res. És a dir, allí on nosaltres deïem «haurà de» ha posat «podrà», que és, quasi, no acceptar més que una mica l'esperit de l'esmena. Nosaltres volíem que els Ajuntaments eximissin d'una manera categòrica de tributs a aquests articles que són objecte de canvis entre cooperatives i la Comissió diu que els podran eximir. Només tenim guanyada

una dècima part de la batalla, perquè ara la batalla l'haurem de renyir contra cada un dels Ajuntaments de Catalunya, quan aleshores amb un sol article de la nostra Llei quedaven notablement afavorides totes les cooperatives catalanes, les de producció i les de consum. Però si no volem fer més, agraïts a la part que feu i deixem l'article tal com l'heu redactat que, com dic, no és ni de bon tros tal com nosaltres l'havíem proposat.

El Sr. CASADEMUNT: Si fóssim en sessió secreta, senyor Ruiz i Ponseti, ja li diria... (*Rialles.*)

El Sr. SOLER I BRU: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Soler i Bru.

El Sr. SOLER I BRU: En realitat, no és el que el senyor Ruiz i Ponseti havia proposat en l'esmena; és innegable. Tota esmena que es presenta promou un nou estudi, és objecte d'una discussió i d'aquesta en surt una solució, que la major part de les vegades no és la pròpia esmena, però en surt una solució més o menys acostada a la que proposaven els signants de l'esmena. Però, és que el senyor Ruiz i Ponseti ha oblidat en absolut el discurs del meu estimat amic senyor Mies contestant a aquesta esmena el dia que es va presentar?

El Sr. RUIZ I PONSETI: I tant que el recordo!

El Sr. SOLER I BRU: I l'autonomia municipal on queda? ¿Es que creu adient en una Llei de Cooperatives fixar un precepte taxatiu eximint d'una manera forta i sense dubtes una tributació municipal? No. Aquí no ens enganyem; és una declaració de principis, és una cosa que deixem, facultativa als municipis, es portaran a cap tantes batalles com calguin; però, damunt del terreny més o menys propici a aquesta exempció d'arbitris. Nosaltres tampoc no hem d'ofegar la voluntat i l'autonomia municipal. Si el senyor Ruiz i Ponseti no es vol lliurar a tantes batalles, amb una sola, quan vingui la part d'hisendes municipals, si la guanya, ja l'haurà guanyada més adequadament que no pas en aquesta Llei de cooperatives; i ja en parlarem.

El Sr. RUIZ I PONSETI: És clar, després en tornarem a parlar!

El Sr. PRESIDENT: ¿S'aprova la redacció de l'article tal com proposa la Comissió? (*Assentiment.*) Queda aprovada.

El Sr. SOLER I BRU: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula la Comissió.

El Sr. SOLER I BRU: La Comissió proposa un article addicional, el 59, que diu així:

«Article 59. Totes les cooperatives que regula aquesta Llei, són exclusivament les classificades com a populars en la Llei de bases de la cooperació.»

El Sr. PRESIDENT: ¿S'aprova aquest article addicional? (*Assentiment.*) Resta aprovat.

Resta la Llei pendent de redacció i votació definitives.

Lectura del Dictamen de la Comissió de Pressupostos sobre el Projecte de Llei prorrogant per al segon trimestre del 1934 el Pressupost de la Generalitat del 1933

(*Es dona lectura al següent*)

«DICTAMEN

Reunida la Comissió de Pressupostos sota la presidència del senyor Francesc Farreres i Duran, amb assistència dels Vocals senyors Pere Cerezo i Hernàez, Josep Fàbrega i Pou, Francesc Ribas i Soberano, Pere Lloret i Ordeix, Estantisau Ruiz i Ponseti, Joan Fronjosà i Salomó i Joan Casanelles i Ibars; actuant de Secretari accidental el senyor Lluís Bru i Jardí, per tal de dictaminar sobre el projecte de Llei prorrogant per al segon trimestre del 1934 el Pressupost de la Generalitat de Catalunya del 1933, acorda, per majoria de vots, presentar a la Cambra, per a la seva aprovació, el següent

PROJECTE DE LLEI

Article 1.^{er} El Pressupost per a l'any 1933, prorrogat per al primer trimestre de l'any que som per la Llei de 27 de desembre del 1933, continuarà regint durant el segon trimestre del 1934, amb la fórmula d'adaptació a les necessitats d'aquests que comporten els estats *a* i *b*, de variants en despeses i ingressos que s'acompanyen.

En conseqüència s'autoritza per a l'esmentat exercici trimestral un vint-i-cinc per cent de les consignacions de despeses pressupostades pel 1933, amb les variants que resultin dels augments i baixes que s'esmenten en l'estat *a* adjunt.

Article 2.^{er} Es autoritzada l'exacció dels impostos, contribucions, taxes, drets, arbitris i recursos de la Hisenda de la Generalitat, compresos en el Pressupost d'ingressos per al 1933, que es faran efectius durant el segon trimestre de l'any que som de conformitat amb les disposicions en vigència, restant fixades, també, les consignacions d'ingressos en un vint-i-cinc per cent de les del 1933 amb les variants que exigeix l'adaptació pel trimestre que es detallen en l'estat *b* adjunt.

Article 3.^{er} Es autoritzat el Consell executiu per a ampliar l'emissió d'obligacions de Tresoreria de la Generalitat, aprovada per Llei del 22 de març del 1933 en la quantitat total de 3.750.000 pessetes, representades per 7.500 títols de 500 pessetes cada un.

Les esmentades obligacions hauran d'ésser emeses en les condicions previstes per l'art. 2.^{er} de la Llei esmentada.

El producte de l'ampliació de l'emissió d'obligacions de Tresoreria s'aplicarà en primer terme a satisfer les despeses que s'efectuïn durant el segon trimestre de l'any que som i de conformitat amb les previsions pressupostàries que corresponguin a cabals extraordinaris, i en el marge que resulti a facilitar el funcionament de la Tresore-

ria de la Generalitat durant la pròrroga trimestral.

Palau del Parlament, 6 de març del 1934. — El President, F. Farreres i Duran. — El Secretari accidental, Bru i Jardí.»

Observacions del President de la Comissió sobre el Projecte de Llei de Cooperatives

El Sr. SOLER I BRU : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Soler i Bru.

El Sr. SOLER I BRU : El senyor Balart s'havia acostat a la Comissió fent una suggerència respecte al dret de pleitejar a títol de pobre per part de les cooperatives, que se'ls hi reconeix en la Llei de Bases de la Cooperació. I en aquesta Llei de Cooperatives el senyor Balart ha fet la suggerència a la Comissió de si aquesta facultat podria ésser contraproductiu per a les pròpies cooperatives de producció en contractes de compra d'utensilis. A mi em plau dir-li al senyor Balart, que nosaltres no hem pogut recollir la seva suggerència en forma de precepte per a inquirir-la en la Llei, però sí puc fer-li la manifestació pública de què encara que en la Llei de Bases de la Cooperació es digui que les Cooperatives, com les altres entitats subjectes a la Llei, poden litigar a títol de pobresa, això no impideix que quan facin un determinat contracte renunciïn a la facultat de litigar a títol de pobre.

El Sr. BALART : Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Balart.

El Sr. BALART : Es per a agrair a la Comissió la forma en què ha respost a la meua suggerència.

El Sr. PRESIDENT : La Cambra passa a reunir-se en Comissions. Se suspèn la sessió per menys de mitja hora.

(Es suspèn la sessió a un quart de vuit i deu minuts de la vetlla.)

Presentació d'un Projecte de Llei de Conservació del Patrimoni Històric, Artístic i Científic de Catalunya

(Es dóna lectura al següent

«DECRET

Com a President de la Generalitat de Catalunya, a proposta del Conseller de Cultura i d'acord amb el Consell,

He resolt:

Autoritzar el Conseller de Cultura per a presentar al Parlament de Catalunya un Projecte de Llei de conservació del Patrimoni Històric, Artístic i Científic de Catalunya.

Barcelona, 6 de març del 1934. — L. Companys. — El Conseller de Cultura, V. Gassó.»

(Des de la tribuna de Consellers, l'honorable senyor Conseller de Cultura dóna lectura al Projecte de Llei, que passa a la Comissió corresponent i que es publica com a anex al present número del DIARI DE SESSIONS.)

ORDRE DEL DIA

per a la sessió de dimecres

1. Precs i preguntes.
2. Continuació de la discussió del Dictamen de la Comissió especial sobre el Projecte de Llei de Contractes de Conreu.
3. Votació definitiva del Projecte de Llei de Cooperatives.
4. Discussió del Dictamen de la Comissió de Pressupostos sobre el Projecte de Llei prorrogant per al segon trimestre del 1934 el pressupost de la Generalitat del 1933.

(S'anixeca la sessió a dos quarts de vuit de la vetlla i un minut.)

PARLAMENT DE CATALUNYA

L L E I

donant validesa als acords de destitució de funcionaris adoptats pels Ajuntaments elegits el 12 d'abril del 1931

Article 1.º Els acords sobre destitució o suspensió de funcionaris municipals, presos pels Ajuntaments que foren elegits l'any 1931, durant el primer any de llur mandat, són declarats fermes i vàlids sense que puguin prevaler en llur contra els recursos entaulats a base d'haver-se observat defectes de procediment, manca de quòrum o infracció d'altres requisits d'ordre legal, en l'adopció dels acords esmentats.

Article 2.º Com a conseqüència de l'article anterior, és declarada l'exempció de tota responsabilitat civil respecte els funcionaris destituïts dels Consellers municipals i Alcaldes que prengueren els esmentats acords.

Article 3.º Les reclamacions judicials o recursos contencioso-administratius que estiguin en tramitació contra els acords compresos a l'art. 1.º, quedaran caducats de dret i sense efecte les actuacions realitzades.

Si en les esmentades reclamacions o recursos hagués recaigut sentència, aquesta quedarà en suspens quant a la reposició del funcionari destituït i a la part no executada que contingui alguna declaració de responsabilitat civil dels Consellers municipals i Alcaldes que prengueren l'acord, i es declaren sense efecte les actuacions realitzades per l'execució de la dita responsabilitat, quedant, però, subsistent la responsabilitat d'abonament de sou imposada a l'Ajuntament com a Corporació.

Si els funcionaris haguessin estat reposats, l'Ajuntament quedarà facultat per a acordar per majoria llur separació.

Article 4.º En tots els casos que els Alcaldes i Consellers municipals haguessin pagat en compliment de sentència, la responsabilitat civil subsidiària declarada pels Tribunals, per acords compresos en l'art. 1.º, la Corporació municipal respectiva haurà de restituir en el termini de dos anys als Consellers perjudicats les quantitats bestretes, venint per tant obligats els Ajuntaments a consignar en pressupost la quantitat corresponent per a l'efectivitat d'aquesta restitució.

Article 5.º Els efectes d'aquesta Llei podran estendre's a acords sobre destitució de funcionaris, presos pels Ajuntaments automàtics que actuaren des de la caiguda de la primera Dictadura fins a la proclamació de la República.

Caldrà per això que els Ajuntaments actuals ratifiquin els acords esmentats i demanin al Govern de la Generalitat l'aplicació de la present Llei.

Article 6.º Les responsabilitats que no siguin de caràcter delictiu que pretenguin deduir-se o s'hagin demanat contra el President i Vocals de les Comissions gestores que substituïren els Ajuntaments nomenats per l'art. 29, per acords referents a funcionaris municipals, s'exigiran per la via governativa davant la Direcció General d'Administració local i els Tribunals que entenguin en aquesta classe de reclamacions s'hauran d'inhibir a favor de l'Autoritat administrativa.

Article 7.º Tots els funcionaris municipals destituïts del 13 de setembre del 1923 fins al 14 d'abril del 1931 per causes que no constitueixin delictes, tindran el dret d'interposar recurs de reposició contra l'acord que els destituí, en la forma prevista per l'Estatut municipal, si no n'han fet ús d'ençà de la República.

Abans de resoldre el recurs l'Ajuntament instruirà un expedient, en el qual s'escoltarà l'interessat i la resolució de l'expedient motivarà la del recurs.

Cas d'acordar-se la reposició del funcionari se'l considerarà en situació d'excedència amb dret a ocupar la primeva vacant que es produeixi en la seva categoria.

Article 8.º El Conseller de Governació queda facultat per a dictar totes les disposicions complementàries que calguin per a l'aplicació de la present Llei.

ARTICLE ADDICIONAL

Els preceptes d'aquesta Llei entraran en vigor l'endemà de la seva publicació en el *Butlletí Oficial de la Generalitat*.

Palau del Parlament, 6 de març del 1934.

1911-12

1911-12

1911-12

1911-12

PARLAMENT DE CATALUNYA

PROJECTE DE LLEI

de conservació del Patrimoni Històric, Artístic i Científic de Catalunya

AL PARLAMENT DE CATALUNYA

La valoració, gairebé pot dir-se la descoberta del nostre Patrimoni d'art, amb tota la visió històrica que volia dir i tota la passada grandesa que implicava, ha estat, de fet, el primer pas de la nostra Renaixença. Es a través dels nostres monuments que es feia viva la nostra història; la literatura renaixent hi trobava els seus temes i és en la seva contemplació que anava retrobant-se la consciència nacional.

Catalunya, excepcionalment rica d'aquest Patrimoni, que és el que dona realment als pobles un matís distintiu, i el que en revela als ulls del món no solament la fesomia externa, sinó la part millor del seu esperit, vol que la seva llibertat política coincideixi, des del primer moment, amb la conservació més estricta i la valoració més alta del seu Patrimoni d'Art i d'Història.

I, en fer-ho vol, sobretot, donar a aquest concepte de Patrimoni tota la seva amplitud. No limitar-lo a una simple catalogació d'objectes del passat, sinó ampliar-lo a les coses més actuals i més vives. Situar, al costat de la història, la bellesa; que compregui, a més del document, l'objecte d'art, el monument i el llibre, totes aquelles belleses naturals que calgui preservar i mantenir intactes.

I aquest concepte de totalitat respon exactament a la part essencialíssima que té aquest Patrimoni en la nostra vida nacional. Tot el que n'asseguri la conservació, tot el que faciliti la seva restauració i dignificació quan calgui, tot el que contribueixi a voltar els nostres monuments d'un ambient i d'un prestigi i el fet de posar en mans del Govern un instrument de prou contundència per a aconseguir aquestes finalitats, serà una afirmació més de la nostra personalitat com a poble i una nova justificació de la llibertat.

Es per tot això que el Conseller que subscriu té l'honor de presentar al Parlament de Catalunya el següent

PROJECTE DE LLEI

Article 1.º Tots els béns mobles i immobles d'interès artístic, històric, científic i arqueològic

existents a Catalunya estan subjectes als preceptes d'aquesta Llei. S'entén inclosos entre els béns mobles els paratges, parcs, jardins i conjunts urbans d'interès anàleg. Les obres d'autor vivent i les que no tinguin cinquanta anys d'antiguitat queden excloses de les disposicions d'aquesta Llei, llevat en el cas que, excepcionalment, la Direcció general del Patrimoni Històric, Artístic i Científic s'hi oposi en la forma que els Reglaments determinaran.

Article 2.º El Secretariat de Protecció del Patrimoni, annex a la Direcció general del Patrimoni Històric, Artístic i Científic, procedirà a la formació d'inventari dels béns subjectes a la Llei present i n'exercirà la inspecció d'acord amb la Llei que regula el servei d'Arxius, Biblioteques, Museus i Patrimoni Històric, Artístic i Científic i les disposicions reglamentàries que seran fixades.

Article 3.º Les corporacions i entitats, tant les civils com les eclesiàstiques, trametran al Patronat Local i, quan no n'hi hagi, directament a la Direcció general del Patrimoni Històric, Artístic i Científic, en un termini que no passarà de sis mesos després de la promulgació d'aquesta Llei, una relació dels immobles i objectes mobles que tinguin en llur possessió i que no constitueixin un Museu, una Biblioteca o un Arxiu ja catalogats. En aquest cas, trametran un exemplar del catàleg, signat per tres persones responsables de l'entitat. Les relacions esmentades hauran de contenir, com a mínim, les dades necessàries per a la identificació dels béns indicats en aquest article.

Article 4.º Tots els Municipis estan obligats a vetllar per la conservació del Patrimoni Històric, Artístic i Científic que es trobi en llur terme municipal. Amb aquesta finalitat, a més de trametre a la Direcció general del Patrimoni Històric, Artístic i Científic, dintre el termini de sis mesos, les relacions fixades en l'article anterior, hauran de denunciar en qualsevol cas al Patronat Local o, a manca d'aquest, a la Direcció general, els perills que corren els béns, objecte d'aquesta Llei, per enrunament, desperfecte, ús inadequat, venda o, a manca d'aquest, a la Direcció general, els primeres mesures per a evitar tot dany.

Article 5.^o La Direcció general del Patrimoni Històric, Artístic i Científic podrà incautar-se automàticament dels objectes no declarats dintre el termini assenyalat en els articles anteriors i d'acord amb les circumstàncies indicades en els mateixos articles. Aquests objectes seran lliurats per la Direcció general al Museu, Biblioteca o Arxiu, que la mateixa Direcció determinarà.

Article 6.^o La Generalitat, els organismes locals o comarcals, l'Església en qualsevol dels seus establiments o dependències i tota mena de persones jurídiques, no podran cedir en canvi, venda o donació a particulars o a entitats mercantils els béns de llur propietat o possessió compresos en l'article anterior.

Article 7.^o El Secretariat de Protecció del Patrimoni, annex a la Direcció general del Patrimoni Històric, Artístic i Científic, obrirà un registre dels béns compresos en l'art. 1.^o, tant de propietat pública com privada, que per llur interès preferent calgui preservar, d'una manera especial, de destrucció, reformes perjudicials, usos inadequats i exportació.

Article 8.^o Podran instar la incoació de l'expedient per a la inscripció al registre de tota mena de béns compresos en l'art. 1.^o, on sigui que es trobin de Catalunya, les entitats següents: Universitat Autònoma de Catalunya, Institut d'Estudis Catalans, Acadèmies de Bones Lletres, Ciències i Arts, Medicina i Belles Arts, Junta de Museus de Barcelona, Patronat del Museu Arqueològic de Barcelona, Biblioteca de Catalunya i Patronat de Turisme.

Els Municipis i els Patronats de Cultura podran instar l'esmentada inscripció pel que fa als béns compresos dintre la jurisdicció respectiva.

El reglament fixarà les altres entitats generals i locals que puguin tenir dret a instar la inscripció d'aquesta mena de béns.

Article 9.^o Tots els ciutadans podran sol·licitar de les entitats assenyalades en l'article anterior que sigui instada la inclusió al registre de béns no inscrits. Aquestes entitats o corporacions hauran de verificar cada cas i cursar la instància quan correspongui.

Article 10. Les inclusions al registre del Patrimoni Històric, Artístic i Científic es faran per Decret del Conseller de Cultura escoltats els Municipis i els Patronats de Cultura interessats, previ informe favorable i raonat d'alguna de les Corporacions esmentades en l'article anterior i seguint els tràmits que el mateix reglament determinarà.

Article 11. Iniciada la formació de l'expedient per a la inclusió al registre, els béns que en siguin objecte no podran ésser destruïts ni de cap manera modificats ni canviats de lloc. Si han estat iniciades algunes obres, quedaran en suspens. En aquests casos, quan ho exigeixi la conservació dels béns de referència, la Direcció general del Patrimoni Històric, Artístic i Científic podrà disposar tot allò que exigeixi llur integritat.

Article 12. De la iniciació de l'expedient d'inclusió al registre se'n donarà compte immediat als propietaris o usuaris interessats, els quals podran recórrer dintre els terminis i seguint els tràmits que determinarà el reglament.

Article 13. Quant a les obres d'art, seran com-

preses preferentment en el registre les d'autor català o produïdes a Catalunya. Hi seran incloses així mateix aquelles obres d'autors forasters que tinguin un interès especial i més de cinquanta anys d'existència a Catalunya.

Article 14. Els propietaris o usuaris particulars de béns compresos en l'art. 1.^o, podran acollir-se als beneficis d'aquesta Llei sempre que obtinguin la inclusió al registre dels béns esmentats, prèvia sol·licitud formulada dintre els terminis que fixarà el registre.

Article 15. La Direcció general del Patrimoni Històric, Artístic i Científic formarà un Cens de Protectors del Patrimoni Històric, Artístic i Científic amb els noms dels propietaris compresos en l'article anterior, i dels particulars que es distingeixin per llurs donacions o per altres formes de protecció a favor del Patrimoni Històric, Artístic i Científic, tots els quals gaudiran dels beneficis següents:

a) Podran sol·licitar de la Direcció General del Patrimoni Històric, Artístic i Científic l'estudi dels béns de llur propietat inclosos al Registre.

b) Tindran dret que, per la mateixa Direcció, els sigui fet gratuïtament el pla de tota obra de conservació i restauració sempre que sigui oportuna.

c) En les obres de conservació o restauració podran ésser auxiliats per la Generalitat.

d) Els béns de llur propietat o possessió que hagin estat registrats tindran la consideració de béns públics per als efectes tributaris dintre les normes que fixarà el Reglament.

e) Podran formar part de les Juntes de Patronats Locals o Comarcals i d'altres organismes, dependents de la Direcció General del Patrimoni Històric, Artístic i Científic.

f) Els seran lliurats, quan ho sol·licitin, els passis corresponents per a l'entrada lliure a tots els Museus, Arxius i Biblioteques, que depenguin de la Direcció General.

Article 16. Els particulars o entitats mercantils, propietaris o usuaris dels béns inclosos al Registre, no podran realitzar cap mena d'obra sense l'aprovació del projecte presentat prèviament a la Direcció general del Patrimoni Històric, Artístic i Científic. Estaran, però, obligats a realitzar les obres de conservació i consolidació necessàries, que determini la Direcció General, després d'escoltar els organismes tècnics competents que fixarà el Reglament. En casos justificats, la Generalitat podrà concedir un ajut o un avenç o incoar l'expedient d'expropiació.

Article 17. Els particulars i entitats mercantils, als quals es refereix l'article anterior, podran cedir en canvi, venda o donació els béns inclosos en el Registre, sempre que en donin compte prèviament a la Direcció General del Patrimoni Històric, Artístic i Científic. Quan el valor dels objectes de la cessió arribi a 50,000 ptes., l'operació s'haurà de fer mitjançant escriptura pública amb pagament dels drets reals corresponents.

Article 18. Les entitats mercantils i els propietaris o usuaris als quals es refereix l'art. 16 no podran exportar els béns inclosos al Registre, sense el permís de la Direcció General del Patrimoni Històric, Artístic i Científic, previs els

informes que assenyalarà el Reglament. Quan el valor de l'objecte a exportar arribi a 50,000 ptes. or, serà necessari que el permís sigui concedit per acord de la majoria absoluta del Comitè Superior d'Arxius, Biblioteques, Museus, Monuments i Excavacions. Aquests permisos comportaran el pagament d'uns drets, segons una escala progressiva que el Reglament fixarà amb referència al valor dels objectes.

Article 19. En els casos de venda, subhasta, liquidació o exportació, la Generalitat podrà exercir el dret de tanteig i de retracte per a la valoració declarada o justipreciada. Tot objecte l'exportació del qual no sigui autoritzada, podrà ésser adquirit per la Generalitat, mitjançant el pagament del valor declarat o justipreciat.

Article 20. Els organismes oficials, les entitats civils i eclesiàstiques de qualsevol categoria i els particulars i persones jurídiques posseïdors de béns objecte de registre, tenen l'obligació ineludible d'autoritzar-ne l'estudi i la reproducció fotogràfica o dibuixada dintre les normes que el Reglament determinarà. Per a les reproduccions emmotllades o totes aquelles que puguin afectar la integritat de l'obra, caldrà l'autorització de la Direcció General del Patrimoni Històric, Artístic i Científic.

Article 21. La Generalitat podrà expropiar, per causa d'utilitat pública, els edificis i propietats que privin la contemplació d'un monument registrat o siguin causa de perjudici o de risc que malmeti o minvi la bellesa o la seguretat dels immobles a què es refereix l'art. 1.º d'aquesta Llei.

Article 22. La Generalitat podrà incautar-se dels béns registrats, seguint els tràmits que el Reglament assenyalarà, quan el propietari en faci un ús inadequat o quan, per negligència, es trobi en perill de destrucció o d'ésser malmesos.

Article 23. Els donatius o llegats d'objectes i capitals i de valors o de propietaris de tota mena fets a favor dels Museus, Arxius i Biblioteques seran eximits del pagament de tota mena de con-

tribució, previ informe favorable de la Direcció General.

Article 24. La Generalitat s'incautarà dels objectes que algú tracti d'exportar fraudulentment, i els Tribunals apreciaran el tant de culpa dels qui hi hagin intervingut. Si la incautació de l'objecte no pot efectuar-se, podrà imposar-se a cada una de les persones que hauran intervingut en el fet una multa *ad valorem* segons taxació de l'organisme dependent de la Direcció general que correspongui en cada cas.

Article 25. Els edificis que afortin amb Museus, Biblioteques i Arxius i també els terrenys que es trobin en aquest cas, podran ésser expropiats quan ho aconselli la seguretat o el desenrotllament normal de llurs instal·lacions. En qualsevol cas serà necessari l'informe raonat del Comitè Superior d'Arxius, Biblioteques, Museus, Monuments i Excavacions.

Article 26. La Generalitat de Catalunya abonarà l'import de les expropiacions d'acord amb les disposicions de la present Llei amb càrrec a la partida corresponent del Pressupost. Si aquesta partida estigués exhaurida, serà consignada al Pressupost immediat la quantitat per al pagament almenys d'una part del preu assenyalat.

Article 27. Els càrrecs dels serveis d'Arxius, Biblioteques i Museus i de les organitzacions que hi són vinculades seran incompatibles amb el comerç d'objectes d'art.

Article 28. La Generalitat destinarà, com a recursos extraordinaris per a atencions previstes en aquesta Llei, les quantitats que ingressarà pels drets d'exportació autoritzada, pels productes de les multes de l'exportació fraudulenta i les d'altres infraccions, les entrades als Monuments, la conservació i el sosteniment dels quals estigui al seu càrrec i els drets percebuts per altres conceptes compresos dintre aquesta Llei.

Barcelona, 6 de març del 1934. — El Conseller de Cultura, Ventura Gassol.

